

Nr 163

Av herrar Carlsson i Huskvarna och Hamrin i Jönköping, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Vilhelmsro sjukhus: Utrustningskostnader.

Vilhelmsro anstalt för epileptikersjuka upprättades 1874 av Ebba Ramsay, som grundade föreningen Vilhelmsro. Föreningen drev anstalten till 1939, då den med alla tillgångar, som sannolikt uppgick till ett par miljoner kronor, överlämnades till staten.

Den till anstalten knutna kyrkan uppfördes 1880—1881 av Ebba Ramsay med hjälp av bidrag från hennes engelska vänner. Den står under uppsikt av prästerskapet i Jönköping, som svarar för gudstjänstlivet vid Vilhelmsro. Sedan femton år tillbaka befinner sig kyrkan i ett ytterst bristfälligt skick och har följaktligen inte kunnat användas. Alldeles särskilt skall noteras, att uppvärmningssystemet inte fungerar. Emellertid kräver kyrkans iståndsättande en genomgripande renovering, som berör både exteriör och interiör.

I en av direktionen för Vilhelmsro anstalt till medicinalstyrelsen i april 1959 översänd skrivelse heter det beträffande kyrkans iståndsättande: »Denna punkt finnes upptagen och motiverad i byggnadsstyrelsens framställning till Konungen den 19 augusti 1958. Arbetena ha där kostnadsberäknats till 160 000 kronor. Det skick, i vilket kyrkan befinner sig, framträder som alltmer stötande, ju mer övriga byggnadsarbeten närma sig sin fullbordan och byggnaderna bli helt moderna eller genomgripande moderniserade. Till byggnadsstyrelsens motivering kan fogas, att kyrkan, som är uppförd med donationsmedel och vederbörligen invigd, i väsentliga avseenden spelar större roll här än vid andra sjukhus. Det är av vikt, att det religiösa behovet hos patienterna tillfredsställes under värdiga former; i synnerhet för barn är det viktigt med ett högtidligt firande av julen och andra större högtider. Skolgången avslutas med konfirmation, något som föräldrarna fäster stort avseende vid, och konfirmation kan icke meddelas annat än i invigd kyrka. Frågan är nu ytterst brådskande, emedan man måste ingripa, så att icke ett iståndsättande senare blir alltför dyrbart. Spiran har börjat luta, och det kan befaras, att större skador på taket uppkommer.»

Biskopen i Växjö anför efter besiktning av kyrkan i ett den 18 februari 1958 daterat intyg bland annat följande:

Kyrkan är en liten, relativt tilltalande tegelbyggnad, omgiven av kyrkogård, som i sin tur är hägnad med stenmur. Läget är utomordentligt vackert, nära stranden av Vättern.

Kyrkans exteriör företer en del brister, likväl, såvitt jag kan döma, ej av

alltför allvarlig art. De torde alltså relativt lätt kunna bättras. Interiören däremot ger ett mycket nedstämmande intryck. Den är målad i smutsgult och brunt, har alltför stora och höga fönster, vari insatts rutor i hård, blå färg, som förstärker disharmonien i kyrkans inre. Kring en gammal kamin finnas ett par vanprydande plåtskärmar. Två mindre elektriska kaminer ha fått en alltför framträdande plats och bidra på sitt sätt till det tråkiga intrycket. För övrigt är underhållet sådant, att det på skilda sätt understryker känslan av en till förfall gränsande brist på omvårdnad. Att av denna stillösa interiör vinna någon hjälp till andakt, är otänkbart.

Det synes oss, som om de synpunkter som här ovan anförts förtjänade allt beaktande, och vi vill kraftigt understryka angelägenheten av att den lilla kyrkan, som för de epileptikersjuka barnen och för vårdpersonalen skulle i renoverat skick bli till utomordentlig glädje, snarast iståndsättes. Staten har här enligt vår uppfattning en självklar förpliktelse att tillse att kyrkan, en gång överlämnad till det allmänna som donation, icke ytterligare får förfalla utan omedelbart bringas i ett i alla hänseenden värdigt skick. Som ovan nämnts, har kungl. byggnadsstyrelsen år 1958 kostnadsberäknat erforderliga ombyggnadsarbeten till 160 000 kronor, vilket måhända i dagens läge icke motsvarar fulla beloppet.

Med hänvisning till ovanstående får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att den Vilhelmsro sjukhus tillhöriga kyrkan snarast blir föremål för en grundlig renovering och att därför erforderliga medel ställes till förfogande nästa budgetår under elfte huvudtiteln (Vilhelmsro sjukhus: Utrustningskostnader).

Stockholm den 24 januari 1961

Henning Carlsson
i Huskvarna

Yngve Hamrin
i Jönköping
